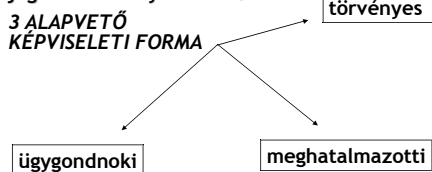

Az ügyfélre és más eljárási szereplőkre vonatkozó általános szabályok

(képviselet, határidő számítás, igazolási kérelem, iratokba való betekintés; idézés, értesítés)

Eljárási képviselet (13-14. §):

Rendeltetése, hogy valaki
- más személy (illetve jogalany) nevében és érdekében,
- helyette vagy mellette
- a hatóság előtt eljárjon, cselekményeivel és jognyilatkozataival elősegítse az általa képviselt személy eljárási jogainak érvényesülését.

a) törvényes képviselet: a képviselői jogkört jogszabály rendelkezése, bírósági vagy hatósági rendelkezés határozza meg

Formái:

- magánszemélyekhez kötődő (tulajdonképpeni törvényes képviselet) pl. szülő, gyám, gondnok
- szervezeti vagy szervi képviselet.

Jellemzői:

- jogszabályon alapul,
- járulékos természetű,
- általános és tartós.

A törvényes képviselő eljárása személyes eljárásnak minősül.

b) meghatalmazotti képviselet; a képviseleti jogosultság az ügyfél ügyletén, meghatalmazásán alapul
- ügyvédi képviselet / jogi képviselet.

Jellemzői:

- ügyleten alapul,
- eredeti (önálló) természetű,
- meghatározott cselekményre vagy eljárásra vonatkozik (kivételesen lehet általános
- időleges.

c) ügygondnoki képviselet: átmenet a törvényes képviselet és a meghatalmazotti képviselet között, kirendelés oka: eljárási képesség / lehetőség hiánya

Jellemzői:

- hatósági határozaton alapul (gyámh. vagy eljáró h.)
- egyébként: mint a meghatalmazotti.

A képviselet vizsgálata:

- Van-e helye képviseletnek, a képviselő alkalmas-e a képviseletre?
- Képviseleti jogosultság vizsgálata.
- Zugképviselő kizárása.

A hatósági közvetítő (Ákr. nem szabályozza már!):

- A hatósági közvetítő nem képviselő.
- Feladata: információgyűjtés, tájékoztatás, közvetítés.

Határidők számítása (50. §):

HATÁRIDŐ

Az az időtartam, melyen belül valamely eljárási cselekményt a hatóságnak, az ügyfélnek vagy az eljárás más résztvevőjének teljesítenie kell vagy az jogszerűen teljesíthető.

HATÁRNAP

Egy meghatározott naptári nap vagy annak egy közelebből megjelölt része, amikor az eljárási cselekményt jogosultak vagy kötelesek elvégezni vagy megkezdeni.

- **Határidő fajtái:**
 - törvényi / hatósági,
 - peremptórius / dilatórius,
 - instrukatív,
 - objektív / relatív (szubjektív),
 - anyagi jogi / eljárásjogi.
- **Órákban, napokban, hónapokban, években megállapított.**
Kezdőnap, kezdőperc!
- **Munkaszüneti nap.**
- **Postai / elektronikus úton előterjesztett dokumentumok.**

Határidők számítása (50. §):

- **Szerepe:** a határidőt önhibáján kívül elmulasztókat ért hátrányos jogkövetkezmények elhárítása.
- **Jogorvoslat-e az igazolás?**
- **Az igazolási kérelem benyújtása - önhibán kívüli mulasztás (előírt határidő / maximum 45 nap)**
- **Az igazolás kizártsága**
- **A kérelem tartalma**
- **Az igazolás joghatása**
- **Jogorvoslat nincs (sem a helyt adó sem az elutasító végzés miatt), kivétel: fellebbezési határidő miatt.**

Kapcsolattartás (26. §):

Formái:

- írásban (szó szerint),
- írásbelinek minősülő elektronikus úton (Eüsztv.)
- személyesen (szóban)
- szóbelinek minősülő elektronikus úton

Választás joga:

- ügyfélre (hatóság tájékoztatja)
- kivételesen hatóság választ
 - életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet
 - ha törvény így rendelkezik.

Adatkezelés (27-32. §):

Ex lege kezelhetők a

- természetes személyazonosító adatok,
- ügy természetéből következő,
- tényállás tisztázásához szükséges adatok.

Kérelmező ügyfél hozzájárulása vélelmezett!

Védett adat:

- hatóság megismerheti,
- más nem (erről hatóság gondoskodik).

Zárt kezelés: kérelemre, indokolt esetben.

Kiskorú, cselekvőképtelen, fogyatékkal élő: külön szabályok (kapcsolattartásra is).

Iratbetekintési jog (33-34. §):

Irat fogalma: az eljárás során keletkezett vagy oda (ideiglenesen vagy véglegesen) csatolt papír alapú és minden egyéb adathozadó.

Az ügyfél iratbetekintési joga:

Általános feltételek: mindent megismerhet, kivételek.

A betekintés korlátai

- döntéstervezet,
- védett tanú és védett bejelentő személyazonosító adatai vagy ha következtetni lehet a személyére,
- egyéb védett adat (minősített, üzleti titok).

Döntés a betekintésről: végzés, ellene önálló fellebbezés.

Eljárás más szereplője: az őt érintő iratokba tekinthet be.

Harmadik személy: joga érvényesítéséhez vagy kötelezettsége teljesítéséhez szükséges (Ákr. igazolást követel meg, de ez csak valószínűsítés!).

Egyes iratok szélesebb körű hozzáférhetővé tétele:

- a határozatokat és ügydöntő végzéseke anonimizálva az eljárás befejezését követően bárki,
- törvény a hozzáférést az eljáráshoz való bárminemű kapcsolat híján is lehetővé teheti
- törvény eltérően rendelkezhet (korlátozhat).

Járolékos jogosultságok: aki betekinthez, feljegyzést, másolatot készíthet, másolat hitelesítését kérheti.

Idézés (58-60. §):

Fogalma: a hatóságtól származó közhatalmi jellegű felhívás (kötelezés) arra, hogy a megidézett személy a hatóság által megjelölt helyen és időben, meghallgatás céljából személyesen jelenjék meg.

Az idézés helye, ideje:

- általában: hatóság székhelyére, legalább 5 napra,
- kivételesen: székhelyen kívülről, tartózkodási helyén, honvédség, rendvédelmi parancsnok útján.

Kimentés: alapos okkal, előre, kivételesen utólag (mentesítés a jogkövetkezmények alól).

Engedetlenség és jogkövetkezményei:

- eljárási bírság,
- költség,
- elővezetetés.

Értesítés (61. §):

Fogalma:

- ha az ügyfél nem idézhető vagy idézése nem szükséges,
 - a szakhatóságot
- a hatóság köteles legalább 5 nappal korábban értesíteni, hogy az eljárási cselekményen részt vehet, megjelenése azonban nem kötelező.

A megjelenés tehát jogosultság, de nem kötelezettség!

Az eljárás akadályozásának következményei (77. §):

Két jogkövetkezmény:

- eljárási bírság,
- többletköltség megfizettetése.

Eljárási bírság: olyan szubjektív alapú szankció, melynek célja a törvényben meghatározott, az eljárásban elkövetett jogellenes cselekvéssel szembeni joghátrány megállapítása és ezáltal a jogszerű magatartás kikényszerítése.

Mértéke: 10 000 - 500 000 / 1 000 000 vagy külön törvény szerint

Bírságható jogellenes mozzanatok:

- ügyfél rosszhiszeműsége
- ismételt, alaptalan kizárási kérelem
- idézés elmulasztása
- jelentős valótlan tény állítása
- szemle akadályozása
- szakértő akadályozása
- tárgyalás elmulasztása
- végrehajtás akadályozása

A bírságszankció szubjektív oldala (sajátos!):

- felróhatóság / vétkesség (polgári jogi megközelítés)
- szándékosság / gondatlanság (büntető jogi megköz.)
